

Richtlijnen Milieu-effectrapportage

ten behoeve van het verlengd storten
van zuiveringsslib in de Slufter.

Minister van Verkeer en Waterstaat
Gedeputeerde staten van Zuid-
Holland

juni 1994.

Provincie Zuid-Holland

1. INLEIDING.
2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL VAN DE VOORGENOMEN AKTIVITEIT.
3. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN.
4. DE VOORGENOMEN AKTIVITEIT EN REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN.
5. DE BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING DAARVAN.
6. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU.
7. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN.
8. LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE.
9. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER.

Bijlage 1. Lijst van ingekomen reacties en adviezen.

Bijlage 2. Nota van beantwoording.

1. INLEIDING.

Op 16 september 1993 heeft de directeur gemeentewerken van de gemeente Rotterdam, optredende namens de gemeente Rotterdam en de Minister van Verkeer en Waterstaat, een startnotitie milieu-effectrapportage ingediend voor het verlengd storten van zuiveringsslib in de Slufter. Op deze activiteit is de m.e.r.-plicht van toepassing, gelet op artikel 18.2, onder b, van bijlage C van het Besluit Milieu-effectrapportage, en het feit dat de voorgenomen activiteit deels betrekking heeft op het bergen van zuiveringsslib in de bovenwaterfase, die - blijkens de uitspraak van de Raad van State van 3-11-1992 - in het destijds opgestelde MER niet was onderzocht, waardoor dat deel van de vergunning ex AW voor het bergen van zuiveringsslib in de Slufter is vernietigd.

Deze activiteit is noodzakelijk vanwege het gebrek op korte termijn aan verwerkingscapaciteit voor zuiveringsslib. Zodra voldoende verwerkingscapaciteit gerealiseerd is, zal het storten van zuiveringsslib in de Slufter worden beëindigd.

Voor deze activiteit zijn vergunningen vereist op grond van de Wet Milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Gedeputeerde staten zijn bevoegd gezag voor de Wet Mb-vergunning, en Rijkswaterstaat is bevoegd gezag voor de WVO-vergunning. Gedeputeerde staten treden tevens op als coördinerend bevoegd gezag.

De startnotitie heeft met ingang van 18 oktober 1993 tot en met 17 november 1993 voor een ieder ter inzage gelegen. Ook zijn de wettelijke adviseurs, waaronder de commissie voor de milieu-effectrapportage, en de overige betrokken overheden in de gelegenheid gesteld om te adviseren over de vast te stellen richtlijnen voor dit MER. Het advies van de commissie m.e.r. is op 24 december 1993 ontvangen. In bijlage 1 is een overzicht van de ingekomen reacties en adviezen opgenomen. In bijlage 2 is aangegeven op welke wijze de ingekomen reacties en adviezen in de richtlijnen zijn verwerkt.

De voorgenomen activiteit is deels de voortzetting van de bestaande activiteit, waarvoor reeds milieu-effectrapporten zijn opgesteld.

In verband hiermee kan, voor zover de beschrijving van de voorgenomen activiteit (zie hoofdstuk 4) en de milieugevolgen daarvan (zie hoofdstuk 6), alsmede de bestaande toestand van het milieu (zie hoofdstuk 5) overeenkomt met de bestaande berging van baggerspecie en zuiveringsslib, worden volstaan met een korte beschrijving, onder verwijzing naar het reeds uitgebrachte milieu-effectrapporten hiervoor en de aanvulling m.b.t. het aerob slib op het MER voor de berging van zuiveringsslib in de Slufter. Dit betekent dat alleen de nieuwe elementen van de voorgenomen activiteit geheel conform deze richtlijnen moeten worden uitgewerkt.

2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL VAN DE VOORGENOMEN AKTIVITEIT.

- 2.1 In het milieu-effectrapport moet een duidelijke en eenduidige beschrijving van de probleemstelling worden gegeven, waarin in het bijzonder aandacht besteed moet worden aan de problemen met betrekking tot het realiseren van voldoende verwerkingscapaciteit voor zuiveringsslib op korte termijn. Daarbij moet tevens worden aangegeven of er andere reële mogelijkheden voor de berging c.q. verwerking van zuiveringsslib op korte termijn voor handen zijn. Voor de korte termijn dient de periode tot het jaar 2000 te worden beschouwd.
- 2.2 Geef een beschrijving van de hoeveelheden in de Slufter te bergen zuiveringsslib tot het jaar 2000. Deze hoeveelheden dienen te worden beschreven in te vorm van een lage en een hoge prognose, uitgedrukt in nat volume en in tonnen droge stof per jaar, waarbij aandacht besteed dient te worden aan de volgende aspecten:
- welke onzekerheden beïnvloeden deze prognoses;
  - Hoe verhouden deze hoeveelheden zich met de geschatte jaarlijkse hoeveelheid te storten baggerspecie;
  - de gevolgen voor de hoeveelheid te bergen slib ten gevolge van de fosfaatverwijdering uit het effluent van de zuiveringsinstallaties.
- 2.3 Geef een beschrijving van de bergingscapaciteit in de Slufter tot het einde van de onderwaterfase, de verlengde onderwaterfase en de bovenwaterfase. Betrek hierbij zowel de hoeveelheden te bergen baggerspecie als zuiveringsslib.
- 2.4 Beschrijf aan de hand van de uit het voorgaande voortkomende probleemstelling en doelstellingen m.b.t. het initiatief, de milieucriteria en criteria voor de bedrijfsvoering waaraan initiatiefnemer de voorgenomen activiteit en de alternatieven toetst

3. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN.

- 3.1 Geef aan ten behoeve van welke besluiten het MER wordt opgesteld en door wie deze besluiten zullen worden genomen. Hierbij dient tevens de status van deze besluiten te worden aangegeven.
- 3.2 Beschrijf de met betrekking tot deze besluiten te volgen procedure(s) en tijdplanning.
- 3.3 Geef aan welke besluiten naast de onder 3.1 genoemde nog genomen moeten worden teneinde het project ten uitvoer te kunnen brengen. Ook dient aandacht te worden besteed aan eventueel af te sluiten overeenkomsten, contracten en dergelijke met instanties bijv. met het oog op de aanvoer van het zuiveringsslib. Geef tevens aan hoe de diverse besluiten op elkaar worden afgestemd.

4. DE VOORGENOMEN AKTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN.

In dit hoofdstuk worden richtlijnen gegeven met betrekking tot de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven, waaronder het meest milieuvriendelijk alternatief en het nul-alternatief. Voor de mate van detail van de uitwerking van dit hoofdstuk wordt verwezen naar de inleiding op de richtlijnen in hoofdstuk 1.

- 4.1 Gelet op het gestelde in de startnotitie dienen ten behoeve van de voorgenomen activiteit de volgende drie scenario's voor de berging van zuiveringsslib te worden uitgewerkt:
- berging van zuiveringsslib eindigt vóór het einde van de onderwaterfase;
  - berging van zuiveringsslib eindigt vóór het einde van de verlengde onderwaterfase;
  - berging van zuiveringsslib eindigt tijdens de bovenwaterfase.
- Deze scenario's dienen te worden betrokken bij de uitwerking van de alternatieven.
- 4.2 Geef aan wanneer en onder welke condities wordt overgegaan van de onderwaterfase naar de verlengde onderwaterfase, en van de verlengde onderwaterfase naar de bovenwaterfase. Betrek hierbij ook de gevolgen van deze overgangen voor de dijken van het depot.
- 4.3 De samenstelling en belangrijkste fysisch-chemische eigenschappen van het zuiveringsslib (gedefosfateerd en ongedefosfateerd) dienen in vergelijking met die van de te storten baggerspecie beschreven te worden, waarbij aandacht moet worden besteed aan de volgende aspecten:
- het droge-stof-gehalte;
  - de deeltsgrootteverdeling (korrelgrootte);
  - slibsoort (anaëroob gestabiliseerd, aerob gestabiliseerd, biologisch p-verwijderd en chemisch p-verwijderd e.d.);
  - het organisch-stofgehalte (eventueel asrest);
  - de gehalten van fosfaten, stikstofverbindingen, sulfaten, kwik, cadmium, lood, chroom, koper, arseen, nikkel, zink, minerale olie, van minerale olie afgeleide persistente oliën en koolwaterstoffen (totaal), organische halogeenvbindingen (totaal EOCL), polychloorbifenylen (PCB's), hexachloorbenzeen (HCB), organochloorpesticiden zoals hexachloorcyclohexanen, drins en DDT-complex, polycyclische aromatische koolwaterstoffen (diverse PAK's) en ijzerverbindingen (zouten en hydroxiden);
  - het gehalte aan ziektekiemen (wormeieren, indicatorbacterien e.d.).
- 4.4 Beschreven dient te worden welke verwerking en/of ontwatering van het slib bij de zuiveringsinstallaties

plaatsvindt, waarbij moet worden aangegeven of het slib mechanisch ontwaterd wordt en of daarbij vlokmiddelen worden toegepast en de gevolgen daarvan voor de samenstelling van het zuiveringsslib.

- 4.5 Aangegeven dient te worden van welke zuiveringsinstallaties het te storten slib afkomstig is en hoe het transport van het slib van deze zuiveringsinstallaties naar de Slufter plaats zal vinden.
- 4.6 Beschreven dient te worden op welke wijze het zuiveringsslib in de Slufter wordt gebracht, waarbij aandacht besteed dient te worden aan te volgende aspecten:
- tussenopslag, uitvoering daarvan; geef ook capaciteit en oppervlakte;
  - voorbereiding van het slib en de wijze van uitvoering;
  - wijze van menging van het zuiveringsslib met baggerspecie, mengverhouding (uitgedrukt in zowel natte volumina als droge-stof-gehaltenes);
  - reacties t.g.v. het mengen en de invloed van de mengverhouding bagger/zuiveringsslib op deze reacties;
  - mengverhouding van 1:20 zuiveringsslib/bagger bij een mogelijk lagere hoeveelheid te storten baggerspecie;
  - het droge-stof-gehalte van het mengsel zuiverings-slib/baggerspecie dat in de Slufter wordt gebracht;
  - blijft na het storten van het mengsel de menging behouden of bestaat de kans dat laagvorming kan ontstaan;
  - opdrijving van organische frakties in het zuiveringsslib;
  - de invloed van vlokmiddelen en defosfateringsstoffen in het zuiveringsslib op de consolidatie van het zuiveringsslib en de zuiveringsslib-baggerspeciemenngsels;
  - de invloed van de ammoniumvracht op de Slufter t.g.v. de ontwatering op de zuiveringsinstallaties.
  - opmenging met water van het zuiveringsslib;
  - de verhoging van het waterpeil in de Slufter ten behoeve van de berging tijdens de verlengde onderwaterfase;
  - de berging tijdens de bovenwaterfase.
- 4.7 Het opmengen van het zuiveringsslib met water en/of met baggerspecie dient goed te worden onderbouwd, waarbij moet worden ingegaan op te gevolgen van dat opmengen voor de hoeveelheid en chemische samenstelling van het retourwater. (zie paramaters 4.3.). Geef voor zowel de verlengde onderwaterfase als de bovenwaterfase aan op welke wijze de hoeveelheid te lozen retourwater vanuit het depot te reduceren is. Geef de effecten van deze reductie aan op de uiteindelijke hoeveelheid te lozen afvalwater vanuit de Slufter. Geef aan welke processen in het depot een rol spelen bij de natuurlijke zelfreiniging en op welke wijze van deze processen een optimaal gebruik kan worden gemaakt ter

verbetering van de kwaliteit van het retourwater. (zie parameters 4.3.)

- 4.8 Geef aan of het retourwater wordt behandeld en zo ja, op welke wijze. Beschrijf ook de kwaliteit van het retourwater na zuivering.
- 4.9 Beschreven dient te worden in welke mate en op welke wijzen verontreinigingen die via het zuiveringsslib in de Slufter worden gebracht of die ontstaan na reactie tussen baggerspecie en zuiveringsslib uit de deponie kunnen treden via het dijklichaam, de bodem van de Slufter of via de lucht. Geef tevens aan in hoeverre de voorgenomen activiteit gevolgen heeft voor de bestaande situatie in de Slufter.
- 4.10 Geef een beschrijving van de geluidbronnen binnen de inrichting, de bedrijfstijden en de te verwachten geluidproductie van de inrichting.
- 4.11 Geef een beschrijving van de gasvormige emissies (incl. geur) die ontstaan bij de uitvoering van de diverse scenario's van de voorgenomen activiteit (aanvoer, opslag, overslag, storten, bufferbassin) en de voorzieningen om deze emissies te beperken. Hierbij dient onder meer aandacht te worden besteed aan het bufferbassin en het bezinkbassin en het bergen tijdens de bovenwaterfase.

Varianten en alternatieven.

- 4.12 Ontwikkel met inachtneming van voorgaande richtlijnen en de uitgewerkte scenario's een aantal varianten met betrekking tot de wijze van berging van zuiveringsslib in de Slufter. Bij de ontwikkeling van varianten dient het accent te liggen op het voorkomen dan wel zoveel mogelijk beperken van milieu-effecten. Hierbij dienen ook de ervaringen tot nu toe met de bestaande activiteit te worden betrokken. Bij de ontwikkeling van varianten dient in ieder geval te worden ingegaan op:
- beperking van geuremissies;
  - beperking geluidproductie;
- 4.13 Geef voor alle onderdelen van de voorgenomen activiteit aan welke nadere, niet reeds bij de voorgenomen activiteit beschreven, milieu-beschermende maatregelen getroffen kunnen worden.
- 4.14 Gelet op het feit dat de voorgenomen activiteit in belangrijke mate een voortzetting is van de bestaande activiteit zijn de in het milieu-effectrapport uit te werken alternatieven in feite beperkt als het gaat om lokatieaspecten, herkomst van het te bergen materiaal en het

te bergen materiaal zelf.

Wel dienen, voor zover zulks realistisch is, op grond van richtlijn 4.12. en 4.13, d.m.v. clustering van varianten voor onderdelen van de inrichting enkele alternatieven te worden uitgewerkt.

- 4.15 Ontwikkel het alternatief waarbij de best bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de op grond van de richtlijnen 4.12 tot en met 4.14 beschreven varianten en alternatieven.
- 4.16 Beschrijf de situatie die ontstaat als de voorgenomen activiteit niet kan worden uitgevoerd en het storten van zuiveringsslib in de Slufter met ingang van 3-9-1995 moet worden beëindigd. (zgn. nul-alternatief). Dit alternatief dient te worden beschouwd als referentiekader voor de beschrijving van de uit te werken alternatieven en varianten.

5. DE BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING DAARVAN.
- 5.1 De lokatie en de in milieuhygiënisch, (geo)hydrologisch, ecologisch en historisch-landschappelijk opzicht aangrenzende gebieden die door de activiteit direct of indirect kunnen worden beïnvloed vormen tezamen het studiegebied. De bestaande toestand van het milieu in dit studiegebied dient per milieuaspect te worden beschreven. Bij de beschrijving van de autonome ontwikkelingen behoren de mogelijke effecten te worden betrokken van nog lopende of inmiddels voltooide activiteiten in het studiegebied en van activiteiten waarvan redelijkerwijs te voorzien is dat zij worden uitgevoerd.
- 5.2 De ontwikkeling van het milieu in het studiegebied zoals dat is omschreven onder 5.1, zonder dat wordt overgegaan tot het verlengd storten van zuiveringsslib in te Slufter, dient te worden beschreven. Deze beschrijving dient zich te beperken tot die aspecten die van belang (kunnen) zijn voor de voorspelling van de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en alternatieve uitvoeringswijzen daarvan. Het gaat daarbij vooral om de huidige situatie van het milieu in en rondom de Slufter en de ontwikkeling daarin indien het depot na 3-9-1995 alleen voor baggerspecie wordt gebruikt. Daarbij zal vooral gelet moeten worden op de volgende aspecten:
- het huidige bezinkings- en consolidatiegedrag van de het mengsel van baggerspecie en zuiveringsslib in te Slufter;
  - de vorming (reeds gevormde) van een zoetwaterbel onder te Slufter;
  - de huidige geluid- en geurniveaus in en rondom de Slufter;
  - de kwaliteit van het retourwater dat wordt geloosd in te Mississippihaven in relatie tot de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater;
  - het uittreden van verontreinigingen uit het depot anders dan met het retourwater.
- 5.3 Een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu langs de transportroutes van het zuiveringsslib dient alleen te worden beschreven indien m.b.t. de voorgenomen activiteit wijzigingen t.o.v. de bestaande situatie optreden.

6. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU.

- 6.1 Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet worden aangegeven of zij tijdelijk of permanent van aard zijn en op welke termijn die effecten waarneembaar zullen worden.
- 6.2 De gevolgen voor het milieu moeten zoveel mogelijk in absolute zin worden beschreven en wel zodanig dat een kwantitatieve vergelijking mogelijk is tussen de voorgenomen activiteit en de uitvoeringsalternatieven met de bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkeling daarvan.
- 6.3 Er moet een duidelijke beschrijving gegeven worden van de methoden en modellen die gebruikt zijn bij het uitvoeren van de voorspellingen. Daarbij dient te worden aangegeven wat de betrouwbaarheid is die aan deze modellen en methoden kan worden toegekend en wat de daaruit voortvloeiende onzekerheidsmarges zijn in de voorspellingen.
- 6.4 Ingeval van ontbrekende gegevens of grote onzekerheden in gegevens dient te worden uitgegaan van de slechtst denkbare situatie, tenzij gemotiveerd kan worden dat die slechtst denkbare situatie niet kan optreden.
- 6.5 Welke bijdrage levert het transport van zuiveringsslib aan de luchtverontreiniging (stank) en geluidniveau's langs de aanvoerroutes.
- 6.6 Beschrijf de gevolgen van de geluidemissies en van de emissies naar bodem, lucht (incl. geur- en stofhinder), grondwater voor woon- en leefmilieu, volksgezondheid, recreatiegebieden, flora en fauna, oppervlaktewater (incl. gebruiksfuncties daarvan) en waterbodem.
- 6.7 Voor zover het storten van zuiveringsslib zich uitstrekt over zowel de verlengde onderwater- als de bovenwaterfase, dienen de punten 6.1 t/m 6.6 voor beide fasen te worden uitgewerkt. Bij de bovenwaterfase dienen ook de visuele aspecten te worden betrokken
- 6.8 Voor zover er door het verlengd storten van zuiveringsslib in de Slufter veranderingen kunnen optreden in het voorziene gebruik van de Slufter na sluiting van deze deponie dient dat te worden aangegeven.

7. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN.

- 7.1 De verschillende scenario's en/of alternatieven moeten ten aanzien van de milieugevolgen onderling en met het nulalternatief worden vergeleken. Het nulalternatief en de bestaande toestand van het milieu gelden daarbij als referentiekader.
De vergelijking zal zoveel mogelijk kwantitatief onderbouwd dienen te worden.
Bij de vergelijking tussen alternatieven dient de onzekerheid in de te verwachten ontwikkelingen en de onzekerheid in aannamen ten behoeve van berekeningen te worden meegewogen
- 7.2 Aangegeven dient te worden welke gangbare milieukwaliteitseisen, streefwaarden en doelstellingen van het milieubeleid daarbij zijn beschouwd.
- 7.3 Aangegeven dient te worden in welke mate elk van de alternatieven naar verwachting kan bijdragen aan de realisering van de op grond van de richtlijn 2.4 beschreven doelstellingen. De doelen zullen daarom zoveel mogelijk gekwantificeerd moeten worden.
- 7.4 De kosten en baten van de verschillende, beschouwde alternatieven, waaronder nadere milieubeschermdende maatregelen, dienen globaal te worden beschreven, dit mede om de realiteitswaarde van het meest milieuvriendelijke alternatief te kunnen beoordelen.
- 7.5 Geef gemotiveerd aan, aan welk alternatief initiatiefnemer uiteindelijk de voorkeur geeft.

8. LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE.

8.1 Leemten in kennis en informatie

Het MER moet aangeven welke leemten in kennis en informatie zijn blijven bestaan en welke betekenis daaraan mag worden gehecht voor de besluitvorming.

Informatie die voor de besluitvorming zo essentieel zal zijn dat die in elk geval in het MER dient te worden opgenomen, mag niet in dit overzicht aangegeven worden.

Met betrekking tot de leemten in kennis en informatie dienen tevens vermeld te worden:

Onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte invoergegevens. De onzekerheden en onnauwkeurigheden behoeven alleen aangegeven te worden voor de met betrekking tot de milieugevolgen meest relevante parameters;

Andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden op korte en lange termijn;

Gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden.

Gemotiveerd dient te worden waarom de opgesomde leemten en onzekerheden (zijn blijven) bestaan.

8.2 Evaluatie en monitoring

In het MER dient als onderdeel van de voorgenomen activiteit een aanzet te worden gegeven voor een evaluatie- en monitoringprogramma. Daarbij kan aansluiting worden gezocht bij het reeds bestaande evaluatieprogramma. Beschreven dient te worden wie dit zal gaan uitvoeren en hoe zal worden gereageerd (maatregelen) als aan bepaalde milieurandvoorwaarden en milieukwaliteitseisen niet kan worden voldaan of als de effecten groter blijken te zijn als in het MER voorspeld. Aangegeven dient te worden welke modellen en aannames zijn gehanteerd, welke onzekerheden een rol hebben gespeeld en welke maatregelen getroffen kunnen worden indien blijkt dat de effecten groter zijn dan voorspeld of ernstiger zijn dan de gestelde milieurandvoorwaarden.

Evaluatie kan een bijdrage leveren aan de invulling van leemten in kennis. Tevens kan in dit kader worden gezien of externe ontwikkelingen aanleiding kunnen geven de verleende vergunning(en) bij te stellen of te herzien.

In verband met de uitvoering van de (wettelijk verplichte) evaluatieprocedure is het van groot belang dat de nul-situatie en de autonome ontwikkeling zo goed mogelijk (in kwantitatieve termen) zijn omschreven en de voorspellingen betreffende de effecten van de activiteit op het milieu in toetsbare termen zijn gesteld.

9. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

- 9.1 Aan de hand van het MER dient een objectieve afweging van de milieu-aspecten in het kader van de besluitvorming te kunnen plaatsvinden. Voor alle betrokkenen dienen de gevolgen voor het milieu inzichtelijk te zijn. De wenselijkheid, de doelen en de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit dienen dan ook kernachtig te worden behandeld.
- 9.2 Keuze-elementen (criteria en uitgangspunten), die bepalend zijn geweest bij de opstelling ervan, moeten duidelijk naar voren worden gebracht.
- 9.3 Het MER moet voorzien zijn van een samenvatting die representatief is voor de inhoud. De samenvatting moet voor een algemeen publiek leesbaar zijn.
- 9.4 Maak bij de beschrijvingen zoveel mogelijk gebruik van duidelijke kaarten (kleuren) en tabellen.
- 9.5 Hanteer eenduidige definities, afkortingen en begrippen en vermeld bronnen.
Het MER moet voorzien zijn van een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst. Deze lijsten, alsmede onderbouwende achtergrondinformatie kunnen in bijlagen behorende tot het MER worden opgenomen.
- 9.6 Voor een overzichtelijke uitwerking van de richtlijnen kan met de hoofdstukken-indeling van het MER worden aangesloten op de in deze richtlijnen gehanteerde indeling.
- 9.7 Indien wordt afgeweken van bepaalde richtlijnen dient dit te worden gemotiveerd.

BIJLAGE 1.

Lijst van ingekomen reakties en adviezen.

- 1 Werkgroep Verontruste Burgers van Voorne.
- 2 Burgemeester en wethouders van Westvoorne.
- 3 De hoofdingenieur-directeur van het Directoraat Generaal Rijkswaterstaat (Riza).
- 4 Commissie voor de milieu-effectrapportage.

Bijlage 2.

Nota van beantwoording, behorende bij de richtlijnen ten behoeve van de opstelling van het milieu-effectrapport voor het verlengd bergende van zuiveringsslib in de Slufter.

In deze nota van beantwoording wordt ingegaan op de ingekomen reakties en adviezen als vermeld in bijlage 1, voor zover deze reakties en adviezen niet zijn verwerkt in de richtlijnen.

Reactie Werkgroep Verontruste Burgers van Voorne.

- 1 De Werkgroep is van mening dat vastgehouden dient te worden aan de uitspraak van de Raad van State v.w.b. de beëindiging van berging van communaal zuiveringsslib.
- 2 De Werkgroep is van mening dat vanwege de berging van chemisch fosfaatslib een afzonderlijke beoordeling en MER noodzakelijk is. Volgens de werkgroep hoort dit slib niet in het depot thuis.
- 3 Met betrekking tot de alternatieven is de Werkgroep van mening dat ook andere verwerkingsmethoden van zuiveringsslib moeten worden meegenomen.

Beantwoording:

- Ad.1 In dit stadium van de procedure is aan de orde het inwinnen van adviezen en reakties op de startnotitie ten behoeve van de opstelling van de richtlijnen voor het milieu-effectrapport. De vraag of aan de uitspraak van de Raad van State dient te worden vastgehouden komt aan de orde in het kader van de besluitvorming over de nog in te dienen vergunningaanvragen in het kader van de Wet milieubeheer. De inspraakmomenten hiervoor zullen tijdig tevoren worden gepubliceerd.
- ad.2 In het kader van de onderhavige MER dient te worden uitgezocht of het storten van chemisch fosfaatslib in de Slufter aanvaardbaar is, d.w.z. binnen de milieunormen past. Ook de milieugevolgen ervan dienen te worden beschreven. Mede op basis van deze beschrijving in het MER zal t.z.t door gedeputeerde staten een besluit moeten worden genomen.
- ad.3 In het kader van dit milieu-effectrapport behoeven geen andere verwerkingsmethodes te worden onderzocht. De voorgenomen activiteit is immers ingegeven door het feit dat binnen enkele jaren nog geen alternatieve verwerkingsmethodes van voldoende capaciteit beschikbaar

zullen zijn. Zodra deze verwerkingsmethodes in voldoende verwerkingscapaciteit beschikbaar komen, zal de berging van zuiveringsslib in de Slufter moeten worden gestaakt. Daartoe zullen in de eventueel te verlenen vergunning voorschriften worden opgenomen.

Reaktie hoofdingenieur-directeur van het Directoraat Generaal Rijkswaterstaat (Riza).

Het Riza pleit voor nadere beschermende maatregelen ter optimalisatie van het waterbeheer van de Slufter. De commissie voor de milieu-effectrapportage heeft dit advies overgenomen in haar advies.

Beantwoording:

De bestaande WVO-vergunning voor de verlengde berging van zuiveringsslib in de slufter behoeft thans slechts op ondergeschikte punten te worden aangepast. In het advies van het Riza en van de cie. m.e.r. worden nadere beschermende maatregelen voorgesteld ter optimalisering van het waterbeheer van de Slufter. Deze voorstellen betreffen recirculatie van retourwater, het toepassen van zuiveringstechnieken, nitrificatie en denitrificatie. Deze voorstellen hebben betrekking op de gehele waterhuishouding van de Slufter m.b.t. de bestaande berging van baggerspecie en zuiveringsslib, en gaan derhalve verder dan de in de startnotitie beschreven voorgenomen activiteit, namelijk de verlengde berging van zuiveringsslib in de Slufter. Met betrekking tot deze problematiek is overleg gevoerd tussen initiatiefnemer en de bevoegde instanties. Daarbij is onder meer afgesproken, dat naar verwachting binnen c.a. twee jaren een nieuwe startnotitie m.e.r. voor de Slufter zal worden ingediend ten behoeve van activiteiten, die nu alleen in globale zin zijn aan te geven. Alsdan dient tevens een nieuwe WVO-vergunning te worden aangevraagd. Afgesproken is dat optimalisatie van het waterbeheer in de Slufter in die m.e.r.- en vergunningenprocedure zal worden meegenomen. Derhalve zijn deze voorstellen niet in de richtlijnen voor de verlengde berging van zuiveringsslib in de Slufter meegenomen.

De overige ingekomen reacties en adviezen zijn, binnen de systematiek van de richtlijnen, in de richtlijnen verwerkt.

